

Nieuwsbrief

De veterinaire medicijnkast

DEXAMETHASON

Om de maximale werking van dit krachtige anti-ontstekingsmiddel te bereiken, is het belangrijk om op de hoogte te zijn van de mogelijke risico's en stappen te ondernemen om die zo minimaal mogelijk te houden.

Bijna alle lichaamsfuncties hebben te maken met corticosteroiden, hormonen die door de bijnierschors worden geproduceerd. Zij zorgen voor de balans van zout en water, reguleren de biochemische reacties die ontstekingen produceren en zij beïnvloeden bijna elk aspect van het stofwisselingsproces. Dus is het niet verbazingwekkend dat de synthetische versie van corticosteroiden, zoals dexamethason, gelijkwaardig breedspectrum en duidelijke effecten heeft.

Uw dierenarts zal waarschijnlijk "dex" voorschrijven als hij een sterk wapen nodig heeft tegen een algemene of lokale ontsteking. De kans is groot dat uw paard duidelijke verbetering laat zien zodra hij dexamethason krijgt. En die werking, vooral als de medicatie gedurende een langere periode wordt gebruikt, geeft wel het risico op mogelijke ernstige bijverschijnselen. Het is dus belangrijk om dit medicijn op een zorgvuldige en weloverwogen manier te gebruiken.

Soort:

Dexamethason is een synthetische corticosteroid. Net zoals andere medicijnen van deze soort is het een krachtig anti-ontstekingsmiddel dat 30 maal sterker is dan natuurlijk cortisol. Het wordt verkocht onder verschillende handelsnamen, afhankelijk van de samenstelling.

Werking/behandelingsdoel:

Omdat dexamethason werkt door de immuunrespons van het paard te onderdrukken, is het werkzaam bij de behandeling van allergische reacties, COPD (dampigheid), uveitis (oogontsteking) en andere omstandigheden waarbij het immuunsysteem overactief is. Als het direct in een gewricht wordt toegediend kunnen de krachtige anti-ontstekings effecten van dexamethason helpen bij de behandeling van artritis. Injecties met dexamethason worden ook gebruikt in noodsituaties om de effecten van een shock tegen te gaan.

Verstrekking:

Dexamethason kan worden voorgeschreven in de vorm van tabletten, poeders of pasta als het middel op een dagelijkse basis door de paardeneigenaar wordt toegediend. Het wordt ook verstrekt als een uitwendige solutie voor een directe behandeling van huid- of oogaandoeningen. Dexamethason als injectievloeistof mag alleen door dierenartsen worden toegediend.

Dosering en duur:

De standaarddosis voor orale dexamethason is 10 mg per dag, hoewel soms hogere doses nodig zijn. Aangegeven "onderhouds" doses voor chronische aandoeningen kunnen lager zijn en vaak wordt dit middel op een schema van om de dag gegeven. Vaak zal de dierenarts beginnen met het voorschrijven van de begindosering en later deze dosering verhogen of verlagen om het juiste medicatieniveau voor een individueel paard te bepalen. Als het middel oraal wordt toegediend is de werking binnen zes uur zichtbaar met een piek op 24 uur. De werking van intraveneuze toediening laat een effect zien binnen twee uur en een piek op zes uur.

Bewaren:

Tabletten en poeders moeten op kamertemperatuur bewaard worden in een luchtdichte verpakking. Injectievloeistof dexamethason moet ook bewaard worden op kamertemperatuur beneden de 25° C.

Mogelijke bijwerkingen:

Kleine bijwerkingen die veroorzaakt kunnen worden door het gebruik van dexamethason zijn verhoogde dorst en eetlust, maar misschien ook maagzweren. Juist omdat dexamethason de immuunrespons onderdrukt lopen paarden die dit middel over een lange periode krijgen toegediend, een verhoogd risico op infectie. Ook kan een paard bij een langer gebruik spiermassa verliezen. In het bloed kunnen de concentraties van elektrolyten zoals calcium en kalium afnemen.

Een van de grootste zorgen over het gebruik van dexamethason bij paarden is echter, zoals bij alle steroïden, hoefbevangenheid.

Verslagen over paarden die een verwoestende hoefaandoening ontwikkelen terwijl ze op steroïden staan, baren zorgen, maar er bestaat nauwelijks wetenschappelijk bewijs in details hoe algemeen die complicatie is en hoe deze zich ontwikkelt. Desalniettemin zullen dierenartsen erg voorzichtig zijn bij het voorschrijven van dexamethason aan paarden die al het risico op laminitis (hoefbevangenheid) lopen.

Nota Bene:

Wanneer synthetische corticosteroïden zoals dexamethason worden gegeven, stopt de aanmaak van de natuurlijke cortisol in het paardenlichaam. Als gevolg daarvan kan een plotseling stoppen met de medicatie leiden tot een adrenale (bijnierschors) crisis. Hoewel dit probleem zelden voorkomt, kan het paard het beste "gespeend" worden van de dexamethason door de dosering gradueel te verminderen, zodat het lichaam weer zijn eigen cortisol kan aanmaken.